

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

Кафедра журналістики

ПРАКТИКУМ ІЗ СТОРІТЕЛІНГУ

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 061«Журналістика» ОП «Соціальна та культурна журналістика»

Харків – 2023

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол №10від20.04.2023 р.)

Рецензенти:

Коржик Н.А., кандидат наук із соціальних комунікацій, декан факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності, доцент кафедри цифрових комунікацій та інформаційних досліджень
Глазунова Л.В., кандидат наук із соціальних комунікацій, заступник директора з наукової роботи Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка

Укладач:

О.М. Куликова, канд. наук із соц. комунікацій, старший викладачка кафедри журналістики ХДАК

П-69 Практикум із сторітелінгу : програма та навч.-метод. матеріали до курсу, освітньо-проф. програма "Соціальна та культурна журналістика", спец. 061 "Журналістика", галузь знань 06 "Журналістика", перший (бакалавр.) рівень вищ. освіти /М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т культурології, Каф. журналістики ; [уклад. О. М. Куликова]. Харків : ХДАК, 2023. 28 с.

Навчальний курс «Практикум із сторітелінгу» призначений для підготовки здобувачів першого(бакалаврського) рівня освіти зі спеціальності 061 «Журналістика».

Зміст курсу спрямований на формування навичок створення та розповіді історій через текст і візуальні образи, вміння впевнено презентувати себе та свої проєкти.

УДК 070(073)

© Харківська державна академія культури, 2023 р.
©Куликова О.М., 2023р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАКТИКУМ ІЗ СТОРИТЕЛІНГУ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань <u>02 Журналістика</u> (шифр і назва)	Професійна
	спеціальність <u>061 «Журналістика»</u> (шифр і назва)	
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-професійна програма Соціальна та культурна журналістика	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		8-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання – 4 аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 80	Ступінь: бакалавр	Практичні
		40
		Семінарські
		Самостійна робота
		80
Вид контролю:		
залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/80.

Мета та завдання навчальної дисципліни

«Практикум із сторітелінгу» – навчальна дисципліна, що розкриває сутність і можливості інструментів сторітелінгу в сучасному інформаційному суспільстві, поглиблює фахову підготовку бакалаврів за напрямом Об «Журналістика».

Метанавчальної дисципліни: формування навичок створення та розповіді історій через текст і візуальні образи, вміння впевнено презентувати себе та свої проєкти.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна (відповідно до освітньо-професійної програми):

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
Фахові компетентності (ФК)	ФК2. Здатність формувати інформаційний контент. ФК3. Здатність створювати медіапродукти. ФК5. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання	ПРН 2. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції. ПРН 13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук. ПРН 15. Створювати грамотний медіапродукт на
-------------------------------	---

	задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення. ПРН 17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.
--	---

Очікувані результати навчання з дисципліни «Практикум із сторітелінгу»:

Здобувач повинен знати:

- основні поняття й специфіку технології сторітелінгу;
- правила та функції, техніки сторітелінгу;
- принципи побудови історій;
- формулу та маркери написання історії;
- критерії хорошої історії;
- засоби трансформації героя в історії;
- літературні прийоми в текстах;
- основи написання історій для соцмереж або власного блогу;
- шляхи розширення комунікації з аудиторією через тексти.

Здобувач повинні уміти:

- знаходити теми для історій;
- створювати тексти за формулою та маркерами історії;
- невимушено формулювати власні думки, спостереження та описувати досвід;
- описувати емоції в історії;
- вміння впевнено презентувати себе та свої проєкти через історії;
- спілкуватися в стилі «сторітелінг»;
- використовувати літературні прийоми для сильного тексту;
- створювати надихаючі історії.

Прикінцевим результатом вивчення навчальної дисципліни має стати формування системи знань і навичок щодо основних напрямків розвитку та використання інструментів сторітелінгу в умовах інформаційного суспільства.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- залік;
 - презентації результатів виконаних здобувачами практичних завдань.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	Найменування розділів і тем	Всього	Лек.	Сем.	Прак.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Сторітелінг: мета, функції, принципи						
1.	Тема 1. Правила, функції та принципи сторітелінгу. Схеми історій	12			4	8
2.	Тема 2. Техніки сторітелінгу	14			6	8
3.	Тема 3. Критерії хорошої історії	10			2	8
4.	Тема 4. Самопрезентація в сторітелінгу	14			6	8
5.	Тема 5. Шляхи підготовки та написання історії успіху	12			4	8
Розділ 2. Сторітелінг на різних платформах						
6.	Тема 6. Сторітелінг в соціальних мережах	12			4	8
7.	Тема 7. Історії в форматі long-read для сайтів і блогів	12			4	8
8.	Тема 8. Саморедагування та оформлення публікацій	10			2	8
9.	Тема 9. Візуальний сторітелінг як розповідь історій за допомогою візуальних засобів	12			4	8
10.	Тема 10. Сторітелінг у публічних виступах	12			4	8
	Усього	120			40	80

ЗМІСТ КУРСУ

«Практикум із сторітелінгу» як навчальна дисципліна. Теоретичне та практичне значення курсу. Предмет, завдання, зміст і структура курсу, його місце у системі професійної підготовки фахівця з журналістики. Взаємозв'язок курсу з іншими дисциплінами.

Розділ 1. Сторітелінг: мета, функції, принципи

Тема 1. Правила, функції та принципи сторітелінгу. Схеми історій

Основи сторітелінгу. Функції сторітелінгу (комунікаційна, емоційна). Сфери застосування сторітелінгу.

Мета сторітелінгу. Структура історії (контекст, проблема, дія, результат, урок). Обов'язкові елементи історії (місце, час, герой, дія/протидія, точка неповернення, урок героя).

Завдання сторітелінгу: заволодіти увагою аудиторії; викликати довіру, створити асоціації, стимулювати емоційні сфери людини та викликати співпереживання.

Правила, функції та принципи сторітелінгу. Правила сторітелінгу (писати про важливе, додавати деталі, використовувати візуальний контент, уникати монотонності, створювати переконливих героїв).

Схеми історій. Схема «не знав — дізнався — здивувався — змінив своє відношення» та ін. Опорна схема історії.

Практичне заняття: Схеми історії в сторітелінгу – 4 год.

Самостійна робота: Фрірайтинг – 8 год.

Тема 2. Техніки сторітелінгу

Принципи створення цікавого героя. Техніка Мономіф або «Шлях героя» (зав'язка, кульмінація, розв'язка з подоланням перешкоди). Техніка «Арка персонажа».

Техніка «Гора». Техніка «Рамка». Техніка «Sparklines». Техніка «Починаємо з кінця» або «Реверсивна драматургія». Техніка «Фальстарт».

Види конфліктів у сюжеті історії.

Практичне заняття: Техніка «Шлях героя» у сторітелінгу – 4

год.

Самостійна робота: Креативні техніки у сторітелінгу – 8

год.

Тема 3. Критерії хорошої історії

Вимоги до історії та критерії хорошої історії.

Основні джерела тем для створення історій. Ідеї для історій.

Шляхи визначення цільової аудиторії.

Піраміда інформації: заява/твердження (стейтмент), аргументація, висновок (ре-стейтмент).

Правила вживання слів і виразів, які викликають потрібні емоції в аудиторії.

Психологічні аспекти впливу історій.

Інструменти сторітелінгу. Яскравий початок. Питання, діалоги. Прийоми для передачі емоцій в текстах.

Приклади, історії із власного життя для завоювання інтересу слухача.

Структура історії. Роль конфлікту в історії. Роль емоцій в історії.. Роль метафор і порівнянь в історії. Сюжети, які запам'ятовуються. Опрацювання завершення історії.

Принцип ВАК у сторітелінгу (візуальна, аудіальна, кінестетична лексика в історіях).

Практичне заняття: Як знаходити теми для історій. Огляд й аналіз успішних кейсів. Критерії хорошої історії – 4 год.

Самостійна робота: Підготовка історій з використанням візуальної лексики – 8 год.

Тема 4. Самопрезентація в сторітелінгу

Елементи самопрезентації в сторітелінгу. Опис особистості: хто я, чим займаюся, чим надихаюся. Шляхи демонстрації свого досвіду та експертності в історії.

Оформлення своєї історії. Розповідь своєї історії.

Практичне заняття: Самопрезентація з використанням інструментів сторітелінгу – 4 год.

Самостійна робота: Підготовка історій з використанням

аудіальної лексики – 8 год.

Тема 5. Шляхи підготовки та написання історію успіху

Історія успіху та методи її створення. Мета історії та її цільова аудиторія (для чого і для кого писати).

Найпростіша структура історії успіху. Вступ історії (місце дії, герой, зав'язка). Заявка проблеми (суть проблеми; чим і кому проблема заважала; дані, які пояснюють її масштаб). Вирішення проблеми (яке рішення може допомогти; знайомство аудиторії з вашим проєктом; опис рішення, яке допомогло; висновок).

Формат історії успіху. Вимоги до стилю при написання історії успіху.

Практичне заняття: Як написати історію успіху – 4 год.

Самостійна робота: Підготовка історій з використанням кінестетичної лексики – 8 год.

Розділ 2. Сторітелінг на різних платформах

Тема 6. Сторітелінг в соціальних мережах

Вимоги до історій в соціальних мережах. Stories у Facebook, Instagram. Обсяг тексту для соціальних мереж.

Використання метафор в історії.

Назва історії. Сила першого рядка та першого абзацу історії. Одна історія та серіал історій.

Оформлення історії для соціальних мереж. Підзаголовки, виділені слова, «повітря» між абзацами. Одна думка — один абзац.

Зображення, фоторяд в оформленні історії для соціальних мереж.

Практичне заняття: Як писати короткі історії в соціальних мережах – 4 год.

Самостійна робота: Метафори та порівняння в сторітелінгу – 8 год.

Тема 7. Історії в форматі long-read для сайтів і блогів

Цільова аудиторія, її потреби, цінності, зацікавлення. Портрет читача.

Структура історії. Вступ (створення контексту), розв'язка

(демонстрація змін, досягнень, невдач, досвіду), висновки (змістовно, без повчань). Піраміда потреб.

Вимоги до історії в форматі long-read. Новизна та унікальність як основні переваги повідомлення. Сила фактів і даних в історії.

Герої. Лідери думок. Влучні цитати як ефект присутності автора.

Простота контенту. Правило «одне речення — одна думка».

Влучна назва історії як запорука її успіху. Вимоги до формулювання та розміру назви.

Обсяг історії для сайтів і блогів.

Візуальне оформлення історії. Вимоги до кількості зображень.

Вимоги до завершення історії. Заклик до дії. Ініціювання до зворотнього зв'язку.

Фінальна версія тексту.

Практичне заняття: Як писати історії в форматі long-read для сайтів і блогів рії– 4 год.

Самостійна робота: Як посилити історію, залучити й утримувати увагу читачів– 8 год.

Тема 8. Саморедагування та оформлення публікацій

Саморедагування публікацій для соціальних мереж і сайтів.

Алгоритм перевірки тексту. Вичитка та перевірка логіки викладання інформації. Перевірка термінів. Перевірка орфографії і пунктуації. Вимоги до довжини речень у тексті. Робота зі структурою тексту.

Практичне заняття: Алгоритм перевірки готових історій та текстів– 4 год.

Самостійна робота: Особливості ритму історій – 8 год.

Тема 9. Візуальний сторітелінг як розповідь історій за допомогою візуальних засобів

Елементи візуального наративу. Принципи вибору зображень для історії (релевантність, переконливість, якість, розмір, адаптивність).

Традиційні візуальні засоби розповіді історію: фотографії, ілюстрації, інфографіка, скрайбінг, відео.

Гібридні візуальні засоби розповіді історію: серії Stories зі статичних і динамічних зображень, челенджі та флешмоби, «наскрізне» прямі ефіри, відеоконференції, опитування тощо.

Орієнтовна структура візуальної історії:

- Знайомство з героєм і його контекстом (вступ).
- Зіткнення героя і антигероя (кульмінація).
- Опис того, що принесли перемога або програш героя (завершення).

Алгоритм для роботи з візуальний сторітелінгом.

Практичне заняття: Як розповідати історії за допомогою візуальних засобів – 4 год.

Самостійна робота: Специфіка візуального контенту історій – 8 год.

Тема 10. Сторітелінг у публічних виступах

Інструменти та навички хорошого оповідача. Інструменти подолання страху та хвилювання у виступах. Інструменти формування впевненість в собі. Креативна впевненість.

Найкращі зразки сторітелінгу в публічних виступах.

Пошук своєї історії. Алгоритм підготовки виступу. Правильна пластична поведінка: пози, жести та вплив за допомогою мови тіла. Постановка професійного голосу та техніки мови. Засоби формування чіткої мови. Методики захоплення і утримання уваги аудиторії.

Секрети, закони і алгоритми підготовки успішних виступів. Помилки оратора, які «вбивають» інтерес і довіру. Навички імпровізації, які дають вміння говорити вільно і легко на будь-яку тему, а також підводять увагу до найбільш вигідним професійним рішенням.

Побудова ефективного виступу. Початок виступу. Прийоми для утримання уваги глядачів. Співвідношення мови та візуальної картинки у виступі. Акценти під час виступу. Переконливість і вплив історії. Закінчення виступу.

Практичне заняття: Як зацікавити слухачів і грамотно

презентувати свої ідеї за допомогою історій– 4 год.

Самостійна робота: Переконливість і вплив історій в публічних виступах– 8 год.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Схеми історії в сторітелінгу.	4
2	Техніка «Шлях героя» у сторітелінгу.	4
3	Як знаходити теми для історій. Огляд й аналіз успішних кейсів. Критерії хорошої історії.	4
4.	Самопрезентація з використанням інструментів сторітелінгу.	4
5	Як написати історію успіху.	4
6	Як писати короткі історії в соціальних мережах	4
7	Як писати історії в форматі long-read для сайтів і блогів.	4
8	Алгоритм перевірки готових історій та текстів.	4
9	Як розповідати історії за допомогою візуальних засобів.	4
10	Як зацікавити слухачів і грамотно презентувати свої ідеї за допомогою історій.	4
	Разом	40

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фрірайтинг.	8
2	Креативні техніки у сторітелінгу.	8
3	Написання історій з використанням візуальної	8
4	Написання історій з використанням аудіальної лексики.	8
5	Написання історій з використанням кінестетичної	8
6	Метафори та порівняння в сторітелінгу.	8
7	Як посилити історію, залучити й утримувати	8
8	Особливості ритму історій.	8
9	Специфіка візуального контенту історій.	8
10	Переконливість і вплив історій в публічних виступах.	8
	Разом	80

Завдання до семінарських, практичних занять та самостійної роботи студентів

Розділ 1. Сторітелінг: мета, функції, принципи

Тема 1. Правила, функції та принципи сторітелінгу. Схеми історій

Практичне заняття: Схеми історії в сторітелінгу – 4 год.

Мета: закріпити вміння створювати історії за опорними схемами.

Завдання 1: написати історію за наступною опорною схемою.

1. Контекст («І ось я...»).
2. Перепони («Я хотів..., але...»).
3. Дія («І тоді я..., а птім...»).
4. Результат («Поки нарешті...»).
5. Урок («І тому я вважаю...»).

Обсяг історії: 200-300 слів.

Завдання 2:

1. Напишіть історію (обсяг до 200 слів), з використанням обов'язкових і необов'язкових елементів історії.
2. Напишіть історію (обсяг до 200 слів), з використанням «чарівних питань» Р. Кіплінга.

Завдання 3: напишіть історію за схемою «не знав — дізнався — здивувався — змінив своє відношення».

Обсяг історії до 200 слів.

Література: [4; 5; 11; 14; 15; 19; 20; 21; 26; 28].

Самостійна робота: Фрірайтинг – 8 год.

Мета: сформувати вміння використовувати фрірайтинг для пошуку ідей, написання історій та творчості.

Завдання:

1. Візьміть чистий аркуш паперу. Встановіть час для письма (від 10 до 20 хвилин). Почніть писати. Пишіть швидко і все, що прийде на думку. Не звертайте увагу на помилки.
2. Сформуйте звичку писати кожного ранку три сторінки.

Пишіть все, що спаде на думку.

Література: [2; 8; 10; 11; 13].

Тема 2. Техніки сторітелінгу

Практичне заняття: Техніка «Шлях героя» у сторітелінгу – 4 год.

Мета: засвоїти техніку «Шлях героя» при написанні історій.

Завдання: написати історію з використанням техніки «Шлях героя», де головний герой:

- людина;
- тварина;
- предмет.

Обсяг кожної історії: 200-300 слів.

Література: [4; 5; 11; 14; 15; 19; 20; 21; 26].

Самостійна робота: Креативні техніки у сторітелінгу – 8 год.

Мета: засвоїти використання різних технік у сторітелінгу.

Завдання: написати історії, використовуючи наступні техніки:

- «Гора»;
- «Рамка»;
- «Sparklines»;
- «Починаємо з кінця»;
- «Фальстарт».

Обсяг кожної історії до 200 слів.

Література: [4; 5; 11; 14; 15; 19; 20; 21; 26].

Тема 3. Критерії хорошої історії

Практичне заняття: Як знаходити теми для історій.

Огляд й аналіз успішних кейсів. Критерії хорошої історії– 4 год.

Мета: проаналізувати успішні історії, сформувані критерії хорошої історії.

Завдання:

1. Проаналізувати історії, запропоновані викладачем і сформувані критерії хорошої історії.
2. Написати історію з дотриманням запропонованих критеріїв.

Обсяг: 200-400 слів.

Література: [3; 4; 6; 7; 9; 14; 16; 17; 18; 21; 22].

Самостійна робота: Підготовка історій з використанням візуальної лексики – 8 год.

Мета: засвоїти використання візуальної лексики при створенні історій.

Завдання:

За допомогою візуальної лексики створіть історію, яку ваш читач побачить. Кожен студент отримує свою тему для історії.

Обсяг до 200 слів.

Література: [7; 9; 16; 17; 21; 22; 26; 28].

Тема 4. Самопрезентація в сторітелінгу

Практичне заняття: Самопрезентація з використанням інструментів сторітелінгу – 4 год.

Мета: засвоїти варіанти самопрезентації за допомогою можливостей та інструментів сторітелінгу.

Завдання:

1. Підготувати та виголосити текст для різних видів самопрезентації:
 - коротка – 2-3 речення – 15-20 секунд;
 - середня – два-три абзаци – 30-40 секунд;
 - довга – невелика розповідь – 1-1,5 хвилини.
 2. Підготувати та виголосити текст самопрезентації на 30 та 60 секунд на тему «Три факти про себе»:
 - Чим я пишаюся.
 - Що мені в собі подобається/не подобається.
 - Моя мрія.
 3. Підготувати та виголосити текст самопрезентації на 60 секунд на тему «Три питання»:
 - Що я люблю у своєму житті?
 - Чого я досяг/досягла у своєму житті?
 - Чим на мою думку я відрізняюся від інших?
- Література: [11; 13; 20; 21].

Самостійна робота: Підготовка історій з використанням аудіальної лексики – 8 год.

Мета: закріпити використання аудіальної лексики при створенні історій.

Завдання:

За допомогою візуальної лексики створіть історію, яку ваш читач почує. Кожен студент отримує свою тему для історії.

Обсяг до 200 слів.

Література: [11; 13; 20; 21; 26].

Тема 5. Шляхи підготовки та написання історію успіху

Практичне заняття: Як написати історію успіху – 4 год.

Мета: проаналізувати приклади історій успіху та потренуватися писати такі історії.

Завдання:

У вільній формі або за запропонованим алгоритмом написати історію успіху про себе (можливо в конкретний час, в певній ситуації). За яких умов це було? Які наслідки? Які висновки?

Алгоритм історії успіху:

- Осмислення життя.
- Оцінка тодішньої ситуації.
- Вплив на життя.
- Причини нинішньої ситуації.
- Переломний момент (ключова перешкода, проблема та її рішення).

Обсяг історії 200-400 слів.

Література: [3; 9; 16; 17; 18; 20; 21].

***Самостійна робота:* Підготовка історій з використанням кінестетичної лексики – 8 год.**

Мета: засвоїти використання кінестетичної лексики при створенні історій.

Завдання:

За допомогою кінестетичної лексики створіть історію, яку ваш читач відчує на дотик, на смак тощо. Кожен студент отримує свою тему для історії.

Обсяг до 200 слів.

Література: [1; 11; 13; 20; 21; 26].

Розділ 2. Сторітелінг на різних платформах

Тема 6. Сторітелінг в соціальних мережах

***Практичне заняття:* Як писати короткі історії в соціальних мережах – 4 год.**

Мета: сформувати навичку писати короткі історії для соцмереж.

Завдання: враховуючи специфіку кожної з соцмереж, написати історії для розміщення в Facebook та Instagram на наступні теми:

- пост-знайомство з вашою аудиторією;
- історія з дитинства, яка вплинула на вас теперішнього;
- історія про вступ до вишу або навчання у виші.

При написанні пам'ятайте про: назву, абзаци, правило «одна думка – один пост» тощо.

Створіть візуальний супровід для всіх цих історій.

Література: [3; 4; 6].

Самостійна робота: Метафори та порівняння в сторітелінгу – 8 год.

Мета: засвоїти алгоритм створення метафор і використання їх в історіях.

Завдання 1: опишіть улюблений овоч або фрукт, використовуючи порівняння та метафори. Обсяг до 200 слів.

Завдання 2: Використовуючи метафори, напишіть історію на задану тем. «**Час чує нас.**»

Обсяг: 200-400 слів.

Література: [1; 11; 13; 17; 24; 26].

Тема 7. Історії в форматі long-read для сайтів і блогів

Практичне заняття: Як писати історії в форматі long-read для сайтів і блогів – 4 год.

Мета: проаналізувати приклади лонгрідів і потренуватися писати в такому форматі.

Завдання: напишіть лонгрід про вашу найкращу подорож. Додайте до історії візуальну складову (наприклад фото).

Обсяг: 1500-2100 слів.

Література: [].

Самостійна робота: Як посилити історію, залучити й утримувати увагу читачів – 8 год.

Мета: вивчити напрямки удосконалення історій і розширення читацької аудиторії.

Завдання:

1. Ознайомитися із прикладами успішних історій.
2. Визначити їх специфіку.
3. Сформувати портрет власного читача.
4. Написати історію успіху відомої людини, яка вас надихає.

Обсяг 200-400 слів.

Література: [11; 15; 20; 21; 25].

Тема 8. Саморедагування та оформлення публікацій

Практичне заняття: Алгоритм перевірки готових історій та текстів – 4 год.

Мета: засвоїти алгоритм перевірки готових історій.

Завдання: перевірити три історії за алгоритмом:

1. Вичитка та перевірка логіки викладання інформації.
2. Перевірка термінів.
3. Перевірка орфографії і пунктуації.

Література: [11; 20; 21].

Самостійна робота: Особливості ритму історій – 8 год.

Мета: засвоїти вимоги до довжини речень у тексті та роботу із його структурою.

Завдання: написати історію на тему «Ритм мого міста» або «Улюблений маршрут», використовуючи:

- речення різної довжини;
- абзаци;
- «повітря» в тексті.

Обсяг: 200–400 слів.

Література: [1; 8; 11; 20; 21].

Тема 9. Візуальний сторітелінг як розповідання історій за допомогою візуальних засобів

Практичне заняття: Як розповідати історії за допомогою візуальних засобів– 4 год.

Мета: засвоїти особливості візуалізації історій.

Завдання: створити чотири історії на запропоновану тему за допомогою наступних візуальних засобів:

- фотографії;
- ілюстрації;
- інфографіка;
- відео тощо.

Література: [[1; 8; 11; 13; 20; 21].

Самостійна робота: Специфіка візуального контенту історій – 8 год.

Мета: проаналізувати специфіку візуального контенту історій.

Завдання:

- Проаналізувати особливості візуального контенту історій, запропонованих викладачем.
 - Запропонувати свої варіанти візуалізації даних історій.
- Література: [4; 6; 9; 18; 23; 27].

Тема 10. Сторітелінг у публічних виступах

Практичне заняття: Як зацікавити слухачів і грамотно презентувати свої ідеї за допомогою історій – 4 год.

Мета: навчитися презентувати свої ідеї за допомогою історій.

Завдання:

- ознайомитися з прикладами презентації ідей через історії;
- презентувати власну ідею через історію. Час презентації 2-5 хвилин.

Література: [11; 20; 21].

Самостійна робота: Переконливість і вплив історій в публічних виступах – 8 год.

Мета: засвоїти засоби використання історій в публічних виступах.

Завдання:

- ознайомитися з прикладами промов із використанням історій;
- презентувати власну на одну із запропонованих тем органічно використовуючи історії. Час презентації 2-5 хвилин.

Література: [11; 15; 20; 21].

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Сторітелінг: визначення поняття, функції.
2. Схеми історій в сторітелінгу.
3. Принципи створення цікавого героя. Техніка «Шлях героя».
4. Критерії хорошої історії.
5. Вимоги до структури історії.
6. Самопрезентація в сторітелінгу.

7. Принцип ВАК у сторітелінгу.
8. Метафори та порівняння у сторітелінгу.
9. Сторітелінг у соціальних мережах.
 10. Історії в форматі long-read для сайтів і блогів.
 11. Візуальний сторітелінг.
 12. Саморедагування у сторітелінгу.
 13. Сторітелінг у публічних виступах.
 14. Вимоги до написання історії успіху.

Методи навчання

Використовуються такі методи:

- пояснювально-ілюстративний (демонстрація ілюстрацій, візуальний супровід практичних занять через презентації, демонстрацію відеофрагментів),
- репродуктивний (оглядова, тематична лекція, фронтальна бесіда на семінарі),
- метод проблемного викладання (постановка проблемних питань на лекції або проблемних задач на семінарському занятті, проблемна лекція),
- частково-пошуковий (евристична бесіда, аналіз текстів першоджерел на семінарському занятті, постановка завдань з пошуку фактичного матеріалу в аудиторії через смартфон).

Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод:

- підготовка повідомлення/доповіді (з презентацією/або без неї),
- пошук матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни.

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	Практичні заняття
2.	Періодичний	Опитування
3.	Самостійна робота	Творчі справи та завдання
4.	Підсумковий контроль	Залік

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня підготовки здобувача до виконання конкретної роботи. Оцінювання самостійної роботи й активності здобувача здійснюється за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- 3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- 4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язування завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль знань передбачений у формі заліку, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконанні вчасно у встановлені терміни. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності. Виступи та презентації мають бути авторськими та оригінальними.

Відпрацювання пропущених занять. Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконанні завдання під час консультативного заняття.

Розподіл балів, які отримують студенти

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

іспит — від 60 до 100 балів.

Аудиторна та самостійна робота										Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Розподіл балів за формами контролю:

- Доповідь на семінарському занятті – 0-3 балів
- Звіт про самостійну роботу – 0-3 бали
- Залік – 0-40 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Навчально-методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, опорні конспекти лекцій, навчально-методичне забезпечення дисципліни, нормативні документи, ілюстративні матеріали.

Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Анатомія письменниці : як творити живі тексти : збірка / упоряд. Слава Світова. Київ : Creative Women Publishing, 2021. 248 с.
2. Бабкина К. Звичка писати. К. : Комора, 2020. 136 с.
3. Боднар М. Сторітелінг у соцмережах: як зацікавити читачів а читаючок? Кейси медіа та брендів. URL : <https://tj.org.ua/storiteling-u-soczmerezhah-kejsy-media-ta-brendiv/>
4. Власюк Н. Сторітелінг – основні правила створення цікавої історії URL : <https://marketer.ua/ua/storytelling-basic-rules-for-creating-an-interesting-story/>
5. Гаврилов С. Всі крапки над «І»сторією. Сторітелінг для сценаристів, письменників та блогерів. К. : Pabulum, 2019. 296 с.
6. Землянов Є. Сторітелінг, що пасуватиме кожному акаунту. Як перетворити сторіс в інструмент для захопливих розповідей про життя та роботу? URL : <https://cases.media/article/storiteling-sho-pasuvatime-kozhnomu-akauntu>
7. Зінсер В. Текст-пекс-шмекс. Магія переконливих текстів К. : Наш формат, 2018. 288 с.
8. Золотоковська Т. Пиши. Легкий шлях від ідеї до книжки. К. : Моноліт-Bizz, 2018. 288 с.
9. Ернандес Б. 5 чудових прикладів сторітелінгу брендівих відео URL : <https://wave.video/ua/blog/examples-video-storytelling/>
10. Кемерон Дж. Шлях митця. Львів : Видавництво Старого лева, 2017. 352 с.
11. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. К. : Наш формат, 2020. 184 с.
12. Мак-Кі Р., Джерас Т. Сторіноміка. Маркетинг у пострекламну епоху. Х. : Vivat, 2018. 240 с.
13. Пиши сильно: практичні вправи, поради, теорія / упоряд. Litosvita. К. : Пабулум, 2020. 240 с.

14. Ружицький О. Що таке сторітелінг? URL : <https://krasnomovec.club/uspishnyj-storiteling-u-publichnomu-vystupi/>
15. Семків Р. Як писали класики: поради, перевірені часом. К. : Пабулум, 2016. 240 с.
16. Сергійчук С. Як писати так, щоб ваш текст прочитали? URL : <https://euprostit.org.ua/practices/134437>
17. Снайдер Б. Як блискавично писати живучі тексти. Врятуйте кицьку! Х. : Vivat, 2021. 240 с/
18. Степура А. Сторітелінг. 5 інгредієнтів потужної історії URL : <https://masterlev.com.ua/storytelling-struktura-istorii/>
19. Сторітелінг: правила, техніки, корисні матеріали та поради URL : <https://eduhub.in.ua/news/storiteling-pravila-tehniki-korisni-materiali-ta-poradi>
20. Сторр В. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на інших. Київ : Наш формат, 2022. 224 с.
21. Холл К. Сторітелінг, який не залишає байдужим. К. : [Yakaboo Publishing](#), 2020. 288 с.
22. Шостак І. Наука історії: креативні українці про те, чому вам потрібен сторітелінг URL : <https://platfor.ma/topic/nauka-istoriyi-kreatyvni-ukrayintsi-pro-te-chomu-vam-potriben-storiteling/>
23. Digital Storytelling в Україні: приклади дуже цікавих медіа-проектів URL : <https://www.ar25.org/article/digital-storytelling-v-ukrayini-pryklady-duzhe-cikavyh-media-proektiv.html>

Допоміжна

24. Гідберт Е. Велика магія : творче життя без страху. Львів : Видавництво Старого лева, 2017. 254 с.
25. Годін С. Пурпурова королева! Як створити незабутній продукт Харків : Наш формат, 2018. 168 с.
26. Едж К. Як #писати і не лажати. Харків. : Vivat, 2020. 160 с.
27. Кемерон Дж. Шлях митця. Львів : Видавництво Старого лева, 2017. 352 с.

28. Магічний сторітелінг. 7 правил створення історії на прикладі фільму «Фантастичні звіри та де їх шукати» URL : <https://artefact.org.ua/literature/magichniy-storiteling-7-pravil-stvorennya-istoriy-na-prikladi-filmu-fantastichni-zviri-ta-de-yih-shukati.html>
29. 5 ефективних сторітелінгових вправ: ігри від Джанні Родарі для розвитку фантазії URL : <https://vseosvita.ua/news/5-efektyvnykh-storitelinhovyykh-vprav-ihry-vid-dzhanni-rodari-dlia-rozvytku-fantazii-5002.html>
30. The art of storytelling URL : <https://www.khanacademy.org/computing/pixar/storytelling>

Інформаційні ресурси

31. Академія української преси URL : <https://www.aup.com.ua/>
32. Бібліотека Харківської державної академії культури URL : <http://lib-hdak.in.ua>
33. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL : <http://www.nbuv.gov.ua> Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка URL : <http://korolenko.kharkov.com>
34. Центр медіа комунікацій і візуальних досліджень ХНЦ ім. В. Н. Каразіна URL : <http://mediatopos.org>
35. Часопис «МедіаКритика» Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка та Західноукраїнського центру «Нова журналістика» URL : <http://www.mediakrytyka.info>
36. Kyiv Storytelling School "Do Stories" URL : <https://storyschool.com.ua>
37. UKRAÏNER - суспільно-культурний мультимедійний українознавчий проєкт, URL : <https://ukrainer.net/>

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

БЛОГ (англ. *blog*, від *web log*—«мережевий журнал чи щоденник подій») — це вебсайт, головний зміст якого — регулярно додавані записи, зображення чи мультимедіа.

БРЕНД (англ. *brand*) — комплекс понять, які узагальнюють уявлення людей про відповідний товар, послугу, компанію або особистість.

ВІЗУАЛЬНИЙ СТОРІТЕЛІНГ— це набір технік, що допомагають донести повідомлення через привабливу і продуману візуальну форму. Замість тисячі слів краще один раз показати. Продукт візуального сторітелінгу прийнято називати візуальним наративом.

ІНФОГРАФІКА— це графічне візуальне подання інформації, даних або знань, призначених для швидкого та чіткого відображення комплексної інформації. Вона може покращити сприйняття інформації, використовуючи графічні матеріали для того, щоб підвищити можливості зорової системи людини бачити моделі і тенденції. Процес створення інфографіки можна розглядати як візуалізацію даних, створення інформаційних схем та моделей подання інформації.

ЛОНГРІД – (лонгрид; англ. *longread*, буквально — «довгочит, довготекст») — жанр журналістики, якому притаманний великий обсяг контенту. Обсяг лонгріду може досягати обсягу повісті. В лонгрідах широко застосовують мультимедійний контент та художній літературний стиль.

НАРАТИВ –(від лат. *narrativus* – оповідний) – це сукупність пов'язаних між собою реальних чи вигаданих подій, фактів або вражень, які складають оповідний текст.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ — процес ознайомлення слухачів з певною темою. Зазвичай це демонстрація, лекція чи промова, з метою проінформувати чи переконати когось.

СКРАЙБІНГ (з англ. *scribe* - робити ескіз, нарис) – це метод розповіді чи пояснення, який супроводжується графічною ілюстрацією головного змісту сказаного. Виходить свого роду ефект паралельного наслідування, тобто ми слухаємо розповідь про щось і одночасно бачимо графічну відповідність почутому.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ – веб-сайти та програми, які дозволяють створювати та ділитися медіа-повідомленнями з іншими людьми.

СТОРІТЕЛІНГ – технологія створення історії та передачі за її допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача. У перекладі з англійської *story* означає історія, а *telling* – розповідати. Отже, сторітеллінг –

це розповідь історій.

ТРАНСМЕДІЙНИЙ СТОРИТЕЛІНГ –це підхід до викладу історії, кожен фрагмент якої розгортається на декількох платформах.

ЦИФРОВИЙ СТОРИТЕЛІНГ – це такий формат, в якому розповідання історії доповнюється візуальними компонентами (картинками, презентаціями відео, скрайбінгом, інфографікою).

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПРАКТИКУМ ІЗ СТОРІТЕЛІНГУ

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
ОП «Управління цифровою інформацією»

Укладач:

Куликова Олена Миколаївна

кандидат наук із соціальних комунікацій,
старший викладачкафедри журналістики

Друкується в авторській редакції

План 2023

Підписано до друку 29.03.2023 р. Формат 60x84/16
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 1,99. Обл.-вид. арк. 2,08. Тираж 100. Зам. №

ХДАК, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК